

Gazneliler

Abbasilerin çöküş döneminde birçok eyalet bağımsızlığını ilan eder ve İslam coğrafyasında birden çok Müslüman devlet kurulur. Orta Asya'da da siyasi çalkantılar yüzünden Gazne devletinin güneye doğru büyümesi sonucu Müslüman Türkler Hindistan'ın kuzeyine erişirler ve bu bölgelere yerleşerek yeni yaşam alanları oluştururlar.

Alptekin

Orta Asya'da Sâ mânîler devletine tabii olan Alptekin, askerlikteki üstünlüğü ve siyasi becerileri sayesinde kısa zamanda Horasan valiliği ve başkomutanlığa kadar yükselir. Sâ mânîler padişahı Abdülmelik'in ölümünden sonra küçük yaşta tahta çıkan oğlu Mansur ve yandaşları Alptekin'in devlet içindeki nüfuzundan rahatsızlık duymuşlardır. Alptekin de kendine beslenen kinin farkındadır. Bu dönemde gelişen olaylar, Alptekin'in devlete olan bağlılığını tekrar gözden geçirmesine neden olur. Mansur, tahta çıkışından yaklaşık 6 yıl sonra emrindeki devlet adamlarının tavsiyeleriyle Alptekin'i etkisiz hale getirebilmek için saldırıda bulunur. Bunun üzerine Alptekin, Belh şehrinde Mansur'un yolladığı kuvvetleri püskürterek güneye çekilmek zorunda kalır ve yanındaki kuvvetlerle 963'te Gazne'yi ele geçirip buraya yerleşir. Burada yer tutmadaki amacı, Gazne'nin coğrafi olarak dağlık ve etrafı sarp kayalarla çevrili stratejik bir bölgede dışarıdan gelebilecek büyük ölçekli saldırılara karşı doğal olarak korunaklı bir yerleşim yeri olmasıydı. Dolayısıyla Türkistan tarafından gelmesi muhtemel şiddetli saldırılara karşı daha iyi savunma yapabilme arzusuyla Alptekin, Gazne'nin konumunu göz önünde bulundurarak burada gücünü toparlamak ve vakit kazanmak ister. Bunda başarılı da olur. Mansur, kuşatmalarında

başarı elde edemeyince geri çekilmek zorunda kalır. Böylece Gazne, İslam dünyasında küçük ve özerk bir Müslüman-Türk devletinin temellerinin atılmasına ev sahipliği yapmış olur. 976'da Alptekin vefat edince yerine sırayla oğullarından İshak, Belkatekin ve Piri geçer. Piri'den sonra 977'de Alptekin'in damadı Sevuktekin başa geçer.

Pencab'ın Hindu Racaları, Hindistan'ın kuzeyini Müslüman tehdidinden kurtarabilmek için Sevuktekin'e karşı birlik olup ordu kursalar da ciddi başarı elde edemezler (Bajwa 2012). Sevuktekin'in Hindular karşısındaki çatışmalarda üstün gelmesi Müslümanların Hayber Geçidinden geçip Alt-Kıta'ya ulaşmalarının önünü açmıştır.

Sevuktekin

Gazne devletinin coğrafi olarak Hindularla Sâ mânîler devleti arasında bulunuyor olması ve komşularının tehdidinden dolayı Alptekin'in ölümünden sonra Sevuktekin, bir süreliğine Sâ mânîler'in egemenliğini ve himayesini kabullenmek durumunda kalır. Gazne, artık Sâ mânîler devletine bağlı bir beylik konumundadır ve Sevuktekin, 997'ye kadar Gazne ve çevresini yönetmiştir. Aynı zamanda beyliğin sınırlarını kuzeyden ve batıdan gelebilecek saldırılara karşı korunaklı hale getirdiğinden güneyde Hindular üzerine seferler de yapmıştır. 986-987 yıllarında Sindh ırmağının üst kesimlerinde, Kabil'in tamamı ve doğusundaki dağlık bölgede hüküm sürmekte olan Hindu Racası Caypal'la savaşmıştır. Sevuktekin'in akınlarına misilleme olarak Caypal da, Gazne'yi kuşatmıştır. Sonucu kesinlik kazanmayan çarpışmalar sonunda mevsimin kışa dönmesi ve soğuk havanın Hinduları kötü etkilemesi üzerine Caypal, bölgeden çekilebilmek için elçi gönderip barış önerir.

Sevuktekin, yüklü miktarda para, çok sayıda fil ve birkaç kentin teslim edilmesi şartıyla Caypal'ın barış önerisini kabul eder ve anlaşma sağlanır. Anlaşmaya göre Caypal, geri çekilirken adamlarından bazılarını ödeme garantisi olarak Sevuktekin'e rehin bırakır. Sevuktekin'in bazı adamları da vaat edilen ödemeyi tahsil etmek için Caypal'la birlikte yola çıkarlar. Hindu Racası, güneye ulaşınca Sevuktekin'in adamlarını esir alıp anlaşmayı bozar. Bunun üzerine Sevuktekin, Caypal'a tekrar savaş açarak 988-989'da birçok şehri yağma eder. Bu süre içinde vakit kazanan Caypal, pek çok Hindu Racasıyla bir olup kalabalık bir ordu ile tekrar Sevuktekin üzerine yürür. Sevuktekin'in ordusunda bulunan Türk savaşçılar ve atlı süvariler, Hintlilerden daha güçlü, dayanıklı, dinamik ve iyi eğitilidir. Çevik ve disiplinli hareket ederken silahlarını daha iyi kullanırlar. Ok atışları isabetli, uzun menzillidir ve bunu at üzerinde dörtnala giderken de yapabilmektedirler. Ordu disiplini de baskın olan Türkler, Hinduların aksine savaşın son anına kadar komutanlarına bağlı kalırlar. Küçük topluluklar halinde kalabalık Hindu ordusuna farklı açılardan defalarca; istedikleri zaman saldırıp istedikleri zaman da mesafeyi koruyarak aradan sıyrılabilirler ve böylece sayıca kendilerinden kat be kat fazla olan Hindu ordusuna büyük zarar verirler. Yaşadığı kayıplardan dolayı savaş düzenini yitiren Hindu ordusu moral yönünden de iyice sarsıldığı bir anda toplu bir saldırıyla tamamen ezilir. Savaş sonucunda; Kabil ve Celalabad'ın yanı sıra Gazne'nin doğusunda ve kuzeyinde bulunan dağlık bölgelerin pek çoğu Müslüman Türklerin eline geçer. Bu tarihten sonra Kabil'de varlık gösteren Hindu ve Budhist yönetimler, kuzeyden gelen saldırılardan yılıp Hayber Geçidi üzerinden Pencab'a inmek durumunda kalırlar.

